

Província de Barcelona

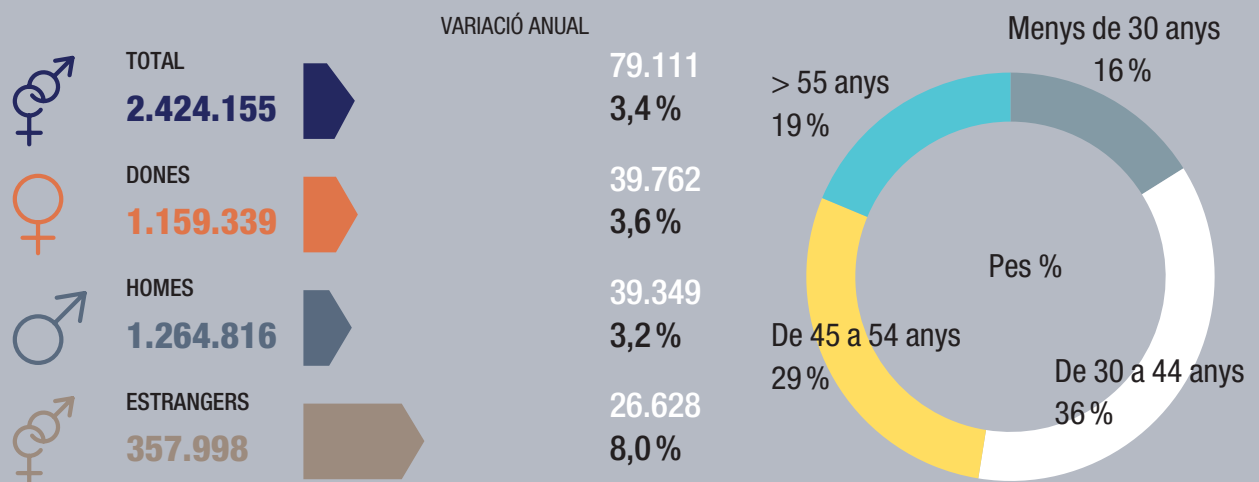

Resum executiu

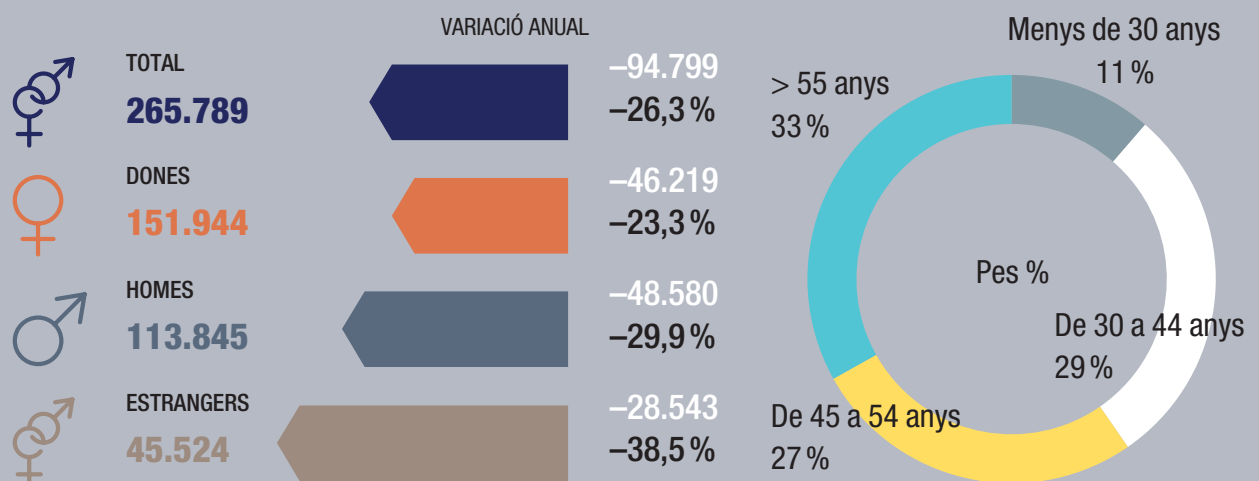
Després d'un convuls any 2020 en què l'activitat econòmica es va ensorrar arran de les dures mesures de confinament i les restriccions de mobilitat establertes per lluitar contra la pandèmia de la covid-19, el 2021 va suposar el començament de la tornada a la normalitat i una recuperació econòmica parcial en paral·lel a l'aixecament progressiu de les restriccions per contenir el virus, en un context de vacunació massiva de la població. El nombre d'empreses, ocupats i llocs de treball va augmentar, mentre que els aturats i la taxa d'atur van disminuir. El PIB català va créixer un 5,8 %, més que l'espanyol (5,1 %) i el de la zona euro (5,3 %).

A la província de Barcelona, el nombre d'empreses va créixer un 2,3 % l'any 2021, els ocupats registrats un 3,4 %, i el llocs de treball, un 4 %. Va destacar especialment el subsector de la restauració, amb un guany absolut de llocs de treball de més de 13 mil, encara que el 2020 havia perdut més de 22,5 mil. Les activitats sanitàries, per la seva banda, van guanyar prop de 15 mil llocs de treball a la província entre el 2019 i el 2021. Els aturats registrats es van reduir un 26,3 % l'any 2021 i la taxa d'atur va caure més de tres punts, fins al 10,1 %. Els estrangers i els joves de menys de 30 anys van ser els més afavorits per l'augment de l'ocupació i la baixada de l'atur registrat.

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2021

Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2021

1. L'entorn de la província de Barcelona

Segons les estimacions del Fons Monetari Internacional, el **PIB mundial** va créixer l'any 2021 un 6,1 % en termes reals, després de la reducció del 3,1 % del 2020. Aquesta recuperació va venir motivada per la relaxació de les mesures de confinament i les restriccions de mobilitat imposades el 2020 per lluitar contra la pandèmia del coronavirus, en paral·lel a la vacunació massiva de la població, una immunitat més gran per contagi i una disminució de la gravetat del virus. Tot i així, la recuperació ha estat parcial, incompleta i plena d'incertesa, a causa de les successives onades i variants de la covid-19, els colls d'ampolla que han sorgit a les cadenes de subministrament global i el fort increment de la inflació, sobretot derivat del preu de l'energia, problema que s'ha aguditzat amb la invasió d'Ucraïna per part de Rússia, i que apunten a un menor creixement el 2022 en un context inflacionista (estagflació).

El PIB mundial va augmentar un 6,1 % en termes reals l'any 2021.

La recuperació del producte interior brut l'any 2021 va ser més intensa en els països emergents i les economies en desenvolupament que no pas en les economies avançades (increments respectius del PIB real del 6,8 % i del 5,2 %).

Dins de les economies avançades, van destacar els Estats Units, amb una taxa de creixement del 5,7 %, i el Regne Unit (7,4 %), mentre que els increments del PIB real van ser inferiors relativament a la zona euro (5,3 %), el Canadà (4,6 %), Corea del Sud (4 %) i, especialment, el Japó (1,6 %). A la Unió Econòmica i Monetària (UEM) europea, i atenent als seus principals països pel pes relatiu del PIB, la conjuntura menys positiva la va registrar Alemanya, amb un creixement del 2,8 %, mentre que el PIB francès es va incrementar un 7 % i l'italià, un 6,6 %. Els creixements més elevats a la Unió Europea, a banda d'Irlanda (13,5 %), es van experimentar a països mediterranis del sud-est d'Europa, com ara Croàcia, Malta, Grècia i Eslovènia, a més d'Estònia (augments per sobre del 8 %).

El PIB espanyol va créixer menys que el de la zona euro (5,1 % i 5,3 % respectivament).

Dins dels països emergents, el creixement més gran es va produir al continent asiàtic (7,3 %), especialment la Xina (8,1 %) i l'Índia (8,9 %). El països d'Amèrica Llatina i el Carib van registrar un increment del 6,8 % en el seu PIB real, amb ascensos de dos dígitos a l'Argentina, Xile, el Perú o Colòmbia (el Brasil va créixer un 4,6 % i Mèxic, un 4,8 %). Dins d'Europa, destaca Turquia, amb un augment del PIB real de l'11 %, mentre que l'economia russa va créixer un 4,7 %. El menor creixement es va produir a l'Àfrica subsahariana (4,5 %), l'àrea amb la taxa de vacunació més petita.

L'any 2020, el **PIB espanyol** va ser el que més es va enfonsar en termes reals a l'àrea de la UEM (variació del -10,8 %) i la recuperació del 2021 no va ser prou intensa, va créixer (5,1 %) menys que el conjunt de la zona euro (5,3 %). D'aquesta manera, l'economia espanyola estava a finals del 2021 lluny de recuperar el seu nivell pre-pandèmia.

Segons apunta el Banc d'Espanya al seu informe anual, des del punt de vista dels components de la demanda, aquest menor creixement espanyol és atribuïble a les exportacions de serveis, el consum de les llars i la inversió en construcció, la qual va registrar, fins i tot, una variació negativa. Des de l'oferta, és clau l'especialització d'Espanya en activitats turístiques, el sector més afectat per les restriccions establertes arran de la pandèmia, encara que l'hostaleria i l'oci es van anar recuperant mica en mica al llarg de l'any a mesura que s'aixecaven les restriccions. Els problemes a les cadenes de subministrament global i l'augment dels costos energètics van moderar, al segon semestre del 2021, la recuperació de la indústria i la construcció.

El **PIB català** va créixer set dècimes més que l'espanyol el 2021 (5,8 % i 5,1 % respectivament). Tots els components de la **demanda** interna van tenir un comportament més dinàmic a Catalunya que a Espanya. Destaca el creixement del 5,2 % de la despesa en consum de les llars i, sobretot, el fort augment de la formació bruta de capital (8,1 %, 1,3 punts percentuals per

El creixement del PIB català va ser superior a l'espanyol (5,8 % i 5,1 % respectivament).

sobre d'Espanya), degut íntegrament als béns d'equipament i altres actius, donat que la inversió en construcció es va estancar (-0,2 %). La despesa de les administracions públiques va alentir el seu creixement (3,3 % respecte al 3,5 % del 2020) perquè no era tan necessari el suport del sector públic per sostenir l'activitat d'empreses i treballadors en un context d'aixecament gradual de les restriccions. Les exportacions i importacions de béns i serveis van créixer igual i amb taxes de dos dígitos després de l'enfonsament del 2020. L'aportació del saldo exterior va ser positiva, 1,1 p.p.

Pel que fa a l'**oferta**, tots els sectors van tenir un millor comportament a Catalunya que a Espanya l'any 2021. Els menys dinàmics van ser el sector primari i la construcció, amb increments inferiors al 2 %, però que contrasten amb les variacions negatives espanyoles. El creixement més intens el va registrar el sector serveis, que va augmentar en termes reals un 6,3 %, i que va ser el responsable, per ser el sector amb més pes a la nostra estructura productiva, de més del 80 % del creixement del PIB català el 2021 (6 % i 90 % a l'Estat espanyol). Dins dels serveis, va destacar el subsector de comerç, transport i hostaleria, amb un creixement del 14 % respecte al -26,2 % del 2020. Finalment, la indústria va registrar un augment del 5,3 %, encara que el creixement es va alentir a la segon part de l'any a causa de les alteracions que es van produir en les cadenes de producció globals, amb una manca de contenidors i problemes de subministrament de microxips i d'altres components.

Taula 1

Producte interior brut.

(Taxes de variació interanual, en volum, en %)

	Catalunya		Espanya	
	2020	2021	2020	2021
PIB	-11,7	5,8	-10,8	5,1
Demanda				
Demanda interna (5)	-8,9	5,4	-8,9	4,7
Despesa en consum de les llars	-12,1	5,2	-12,2	4,7
Despesa en consum de les adm. públiques (1) (5)	3,5	3,3	3,1	3,0
Formació bruta de capital (2)	-11,0	8,1	-11,4	6,8
Saldo exterior (3) (4) (5)	-4,0	1,1	-2,2	0,5
Exportacions de béns i serveis	-23,0	13,8	-20,1	14,7
Importacions de béns i serveis	-19,1	13,8	-15,2	13,9
Oferta				
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	-2,3	1,5	4,3	-3,7
Indústria	-11,5	5,3	-10,1	5,2
Construcció	-12,3	1,6	-11,3	-3,4
Serveis	-11,9	6,3	-11,5	6,0

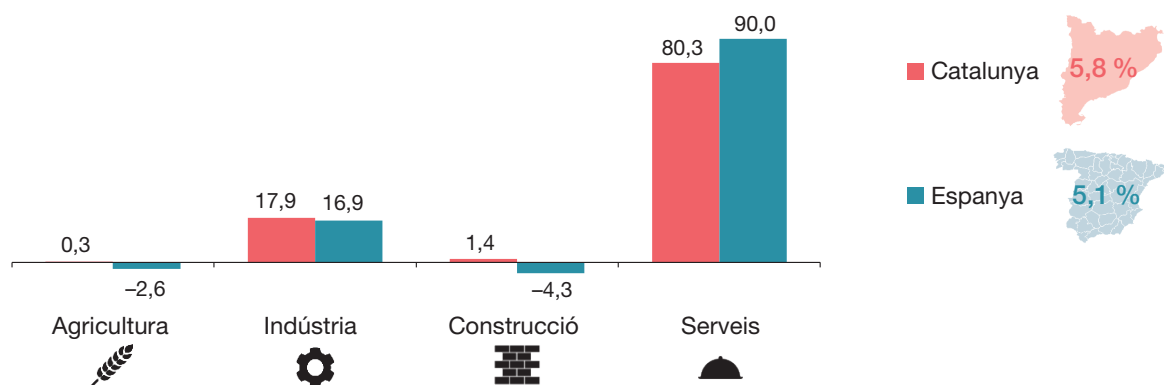
(1) Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars. (2) Inclou la variació d'existències. (3) La dada de Catalunya inclou el saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya. (4) Aportació al creixement del PIB. (5) La dada d'Espanya ha estat calculada per l'Idescat, a partir de la informació publicada per l'INE, per facilitar la comparabilitat.

Font: Idescat

La demanda interna catalana va augmentar un 5,4 % (destaca el 5,2 % del consum privat i el 8,1 % de la inversió). El saldo exterior va aportar positivament al creixement del PIB. Pel que fa a l'oferta, el sector més dinàmic va ser el dels serveis (6,3 %).

Gràfic 1

Aportacions dels sectors al creixement del PIB de l'any 2021 (en percentatge)

Font: Idescat

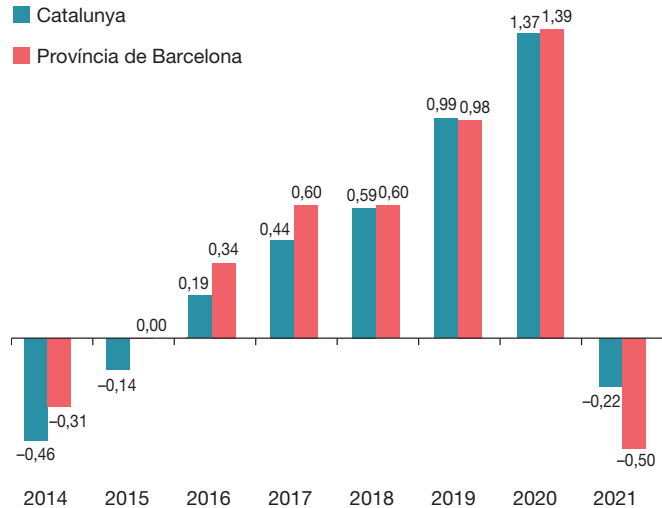

2. La província de Barcelona

Després de sis anys ininterromputs de creixement de la població a la província de Barcelona, el 2021, amb dades d'1 de gener, es va registrar un descens del 0,5 %. Aquesta reducció va ser superior a l'experimentada per Catalunya (-0,22 %), la qual cosa va fer que el pes relatiu de la província caigués dues dècimes respecte a l'any anterior, fins a representar el 73,6 % català. El descens va equivaler a perdre 28.672 habitants a la província de Barcelona, deixant el total en 5.714.730. El decreixement a Catalunya es va produir íntegrament a la província barcelonina. De fet, les altres tres províncies van registrar variacions positives (increment del 0,7 % a Tarragona, del 0,6 % a Girona i del 0,3 % a Lleida).

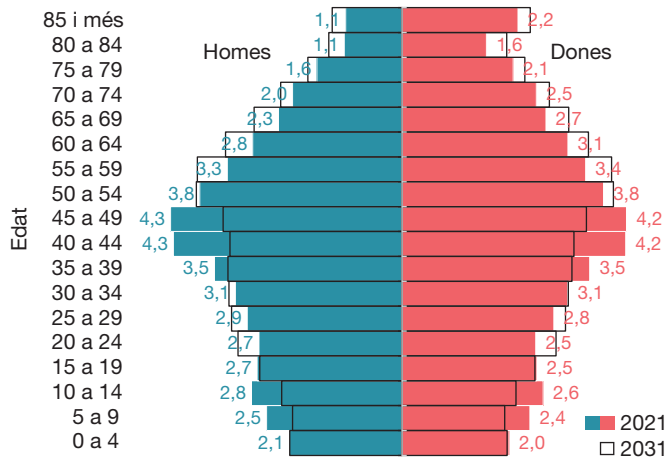
Gràfic 2

Taxes de variació de la població total, 2014-2021 (en percentatge)

Gràfic 3

Piràmide d'edats de la província de Barcelona 2021-2031 (en percentatge)

Font: Idescat i INE

Per primera vegada des del 2014, la població de la província de Barcelona es va reduir el 2021.

Es va reduir tant el nombre d'estrangers com d'autòctons a la província de Barcelona (1,3 % els primers i 0,6 % els segons). El pes relatiu dels estrangers sobre la població, d'aquesta manera, va descendir fins al 15,25 % (871.758 habitants estrangers a la província). D'altra banda, segons el PERE (padró d'espanyols residents a l'estranger), l'1 de gener de 2021 hi havia

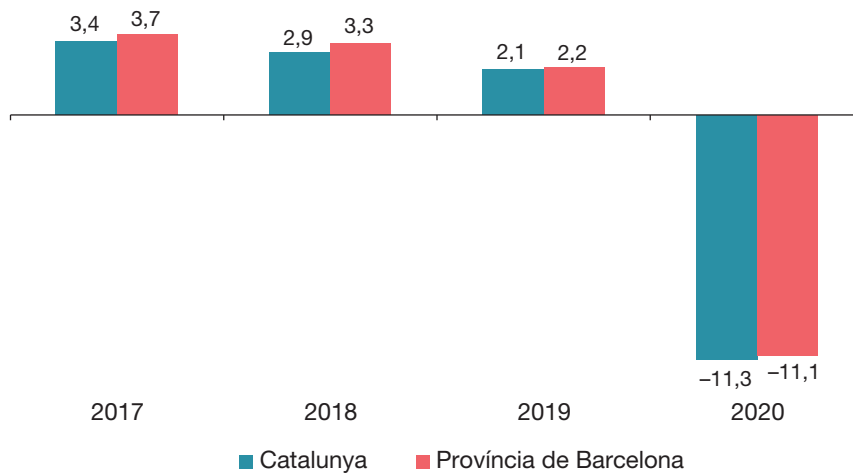
Font: Idescat

262.363 persones amb nacionalitat espanyola procedents de la província vivint a l'estranger, un 2,6 % més que un any abans. Per edats, els habitants de 65 anys i més només es van incrementar a la província de Barcelona un 0,3 % l'any 2021 respecte a l'1,7 % del quinquenni anterior, de mitjana, xifra que es pot relacionar amb l'elevada taxa de mortalitat registrada el 2020 per la covid-19 en aquest tram de població.

La població de la província de Barcelona arribarà l'any 2031 als 5,97 milions d'habitants, segons les projeccions de població de l'Idescat (basades en un escenari mitjà), un 4,5 % més que el 2021. La piràmide d'edats es farà més estreta en els trams de nens i nenes de 5 a 14 anys i en el d'habitants d'entre 35 i 49 anys. En canvi, s'ampliarà la població de 50 anys en endavant (especialment els habitants de 55 a 69 anys), amb la qual cosa l'índex d'envelliment, o relació, en percentatge, entre el nombre de persones de 65 anys i més i el nombre de menors de 15 anys, augmentarà, i passarà del 132 % del 2021 al 177 % una dècada més tard, mentre que l'índex de dependència —població de 65 anys i més per cada 100 persones de 15 a 64 anys— també creixerà, passant del 28,7 % al 33,5 %.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA

L'any 2020, el **valor afegit brut** de la província de Barcelona va descendir un 11,1 % en termes reals, segons les darreres dades de l'Anuari econòmic comarcal del BBVA. El decreixement català va ser dues dècimes superior i, de les altres tres províncies catalanes, només Lleida va patir un menor descens que el barceloní, -10,2 %, respecte al -13,1 % de Girona i al -11,9 % de Tarragona, en un any marcat per la crisi econòmica provocada per les mesures establertes per lluitar contra la pandèmia del coronavirus (confinament, restriccions estrictes de mobilitat). Per sectors, el sector de la construcció va experimentar la caiguda més intensa a la província de Barcelona, percentualment (-15,6 %). Seguit dels serveis (-11,1 %) i la indústria (-10 %). A l'altre extrem, el sector que va registrar el decreixement més baix és el sector primari (-4,6 %).

Tot just a l'inrevés del que va succeir el 2020, durant el 2021 es van incrementar el nombre d'empreses, els llocs de treball i els ocupats, mentre que es van reduir els aturats i la taxa d'atur.

Després d'un any 2020 amb variacions negatives a l'ocupació i el nombre d'empreses i increment de l'atur, el 2021 ha suposat una certa recuperació en les dades, a partir del progressiu aixecament de les restriccions i el començament del retorn a la normalitat, en paral·lel a la vacunació massiva de la població i malgrat les successives onades i variants de la covid-19.

Efectivament, en primer lloc, la **població ocupada registrada** (afiliats a la Seguretat

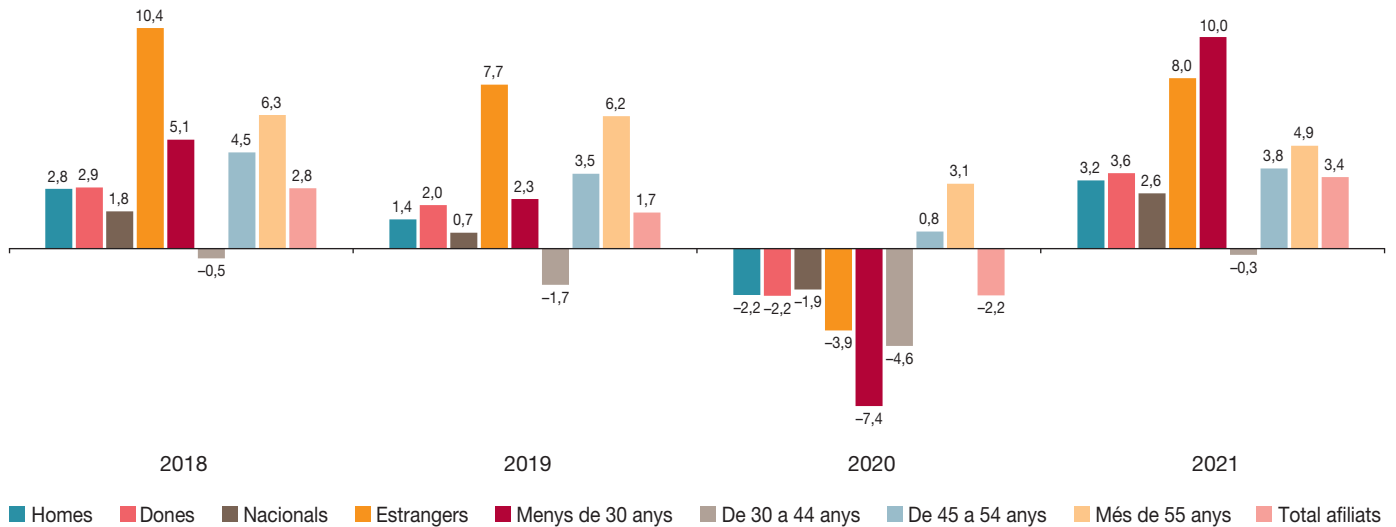
Social, règim general i d'autònoms, segons la residència dels treballadors) es va incrementar un 3,4 %, amb dades de 31 de desembre, davant la reducció del 2,2 % del 2020. Cal recordar, en aquest context, que des del punt de vista del mercat de treball l'evolució el 2020 no va ser tan negativa com des del punt de vista del VAB per l'ús intensiu de mecanismes com ara els ERTO (expedients de regulació temporal d'ocupació). El creixement del nombre d'ocupats registrats a Catalunya va ser superior en mig punt al barceloní (3,9 %).

Per sexe, l'ascens dels ocupats registrats a la província de Barcelona va ser lleugerament més intens en el cas de les dones que en els homes (3,6 % respecte al 3,2 %), mentre que el 2020 van tenir reduccions semblants, en termes percentuals. Per nacionalitat, l'increment va ser clarament més elevat en els estrangers (8 %) que no pas en els autòctons (2,6 %). Els estrangers també havien estat més afectats negativament el 2020. Per trams d'edat, finalment, l'any 2021 només hi va haver una reducció, feble, per als de 30 a 44 anys, mentre que l'ascens més elevat el van presentar els joves de menys de 30 anys (un 10 % més d'ocupats registrats), els quals van ser també els de major caiguda el 2020.

Gràfic 5

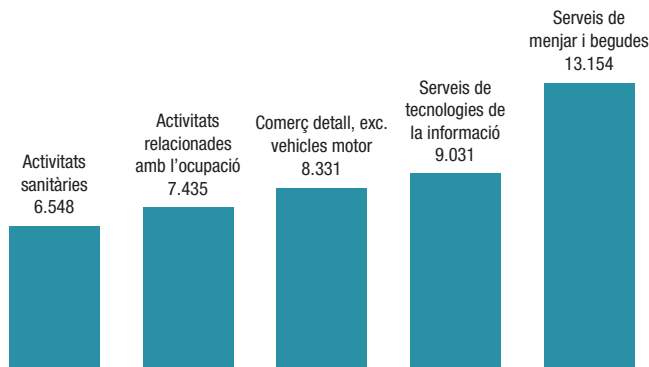
Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Província de Barcelona (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 6

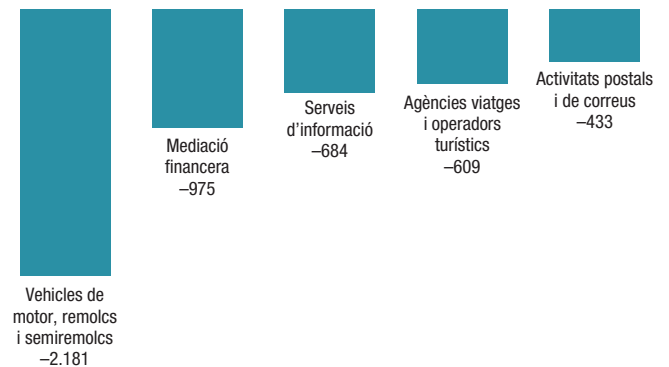
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Província de Barcelona, 2021 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Província de Barcelona, 2021 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

D'altra banda, el nombre de **llocs de treball** (afiliacions a la Seguretat Social segons el compte de cotització de l'empresa), també va augmentar, un 4 %, a la província de Barcelona, xifra que contrasta amb la variació del -2,3 % del 2020. En comparació amb Catalunya, l'increment barceloní del 2021 va ser lleugerament més feble, en dues dècimes. El nombre d'**empreses** (comptes de cotització) també es va incrementar a la província de Barcelona, en aquest cas un 2,3 %, després de la davallada del 8,5 % del 2020. Igual que succeeix amb els llocs de treball, però, la conjuntura barcelonina va ser lleugerament menys dinàmica que la de Catalunya (2,4 %), mentre que, tant en una com en altra variable, la caiguda del 2020 havia estat superior per a la província.

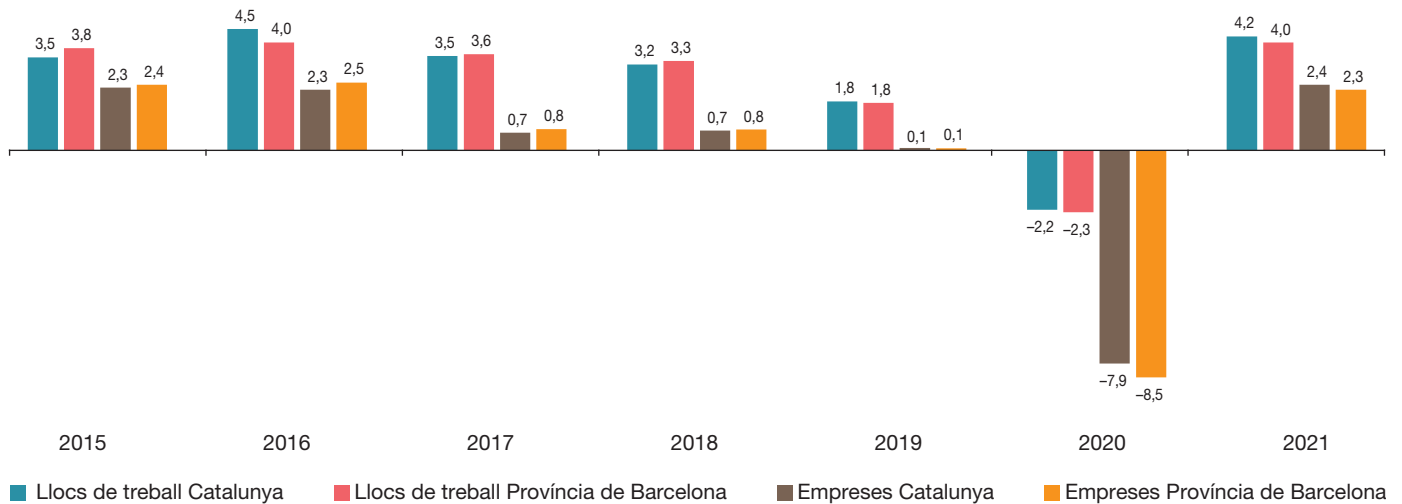
Tots els grans **sectors** d'activitat, agricultura, indústria, construcció i serveis, van registrar el 2021 un increment del nombre de llocs de treball a la província de Barcelona. Els més dinàmics van ser la construcció (creixement del 3,2 %) i, sobretot, els serveis (4,5 %), aquest darrer amb un pes cabdal a

la província, superior al 80 %. Respecte als **subsectors** amb més guanys de llocs de treball, en termes absoluts, el 2021 cal destacar, en primer lloc, els serveis de menjar i begudes, és a dir, la restauració. Cal tenir en compte el context d'obertura i d'aixecament progressiu de les restriccions que havien caracteritzat bona part del 2020 per les mesures preses per evitar els contagis de la covid-19. També va ser el subsector que més llocs de treball van perdre el 2020. La pèrdua d'aleshores, però, d'una mica més de 22.500, va ser clarament més elevada que l'increment del 2021, de 13.154 llocs de treball. En segon lloc, en un context d'acceleració de la digitalització, cal destacar el guany de llocs de treball dels serveis de tecnologies de la informació (més de nou mil), seguit pel comerç al detall, també beneficiat per l'aixecament de les restriccions i que va ser el segon amb més pèrdues de llocs de treball el 2020. De nou, com passa amb la restauració, el guany del 2021 no va poder compensar la disminució de l'any anterior, encara que en aquest cas la diferència és més petita (-10.739 aleshores i +8.331 el 2021). A continuació, destaquen les activitats relacionades amb l'ocupació i les activitats sanitàries, en aquest darrer cas en coherència amb les necessitats encara presents de reforçament, per la continuació de la pandèmia i la vacunació massiva i amb diverses dosis de la població (entre 2019 i 2021 la sanitat va guanyar prop de 15.000 llocs de treball a la província de Barcelona).

Gràfic 8

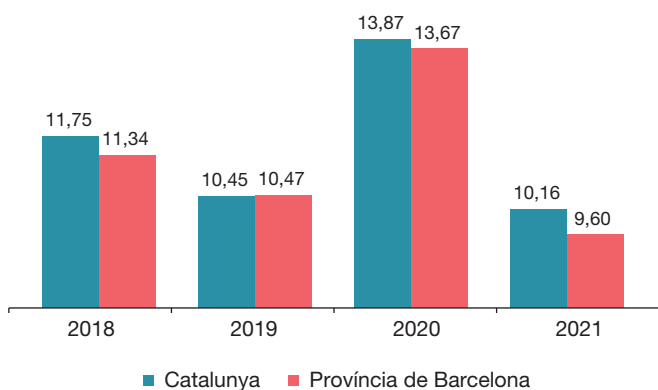
Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses (en percentatge)

Font: Idescat

Gràfic 9

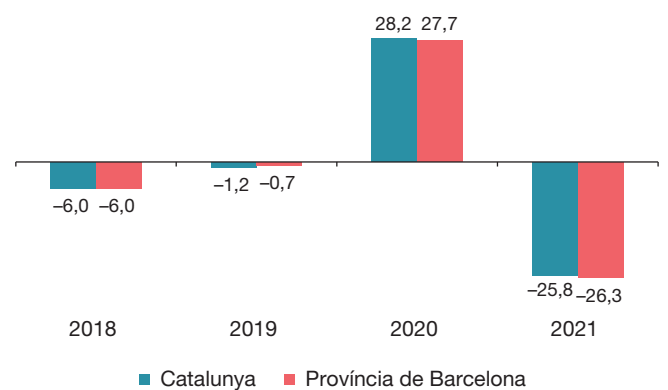
Taxa d'atur estimat (en percentatge)

Font: Idescat i INE

Gràfic 10

Variació anual de la població aturada registrada (en percentatge)

Font: Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya

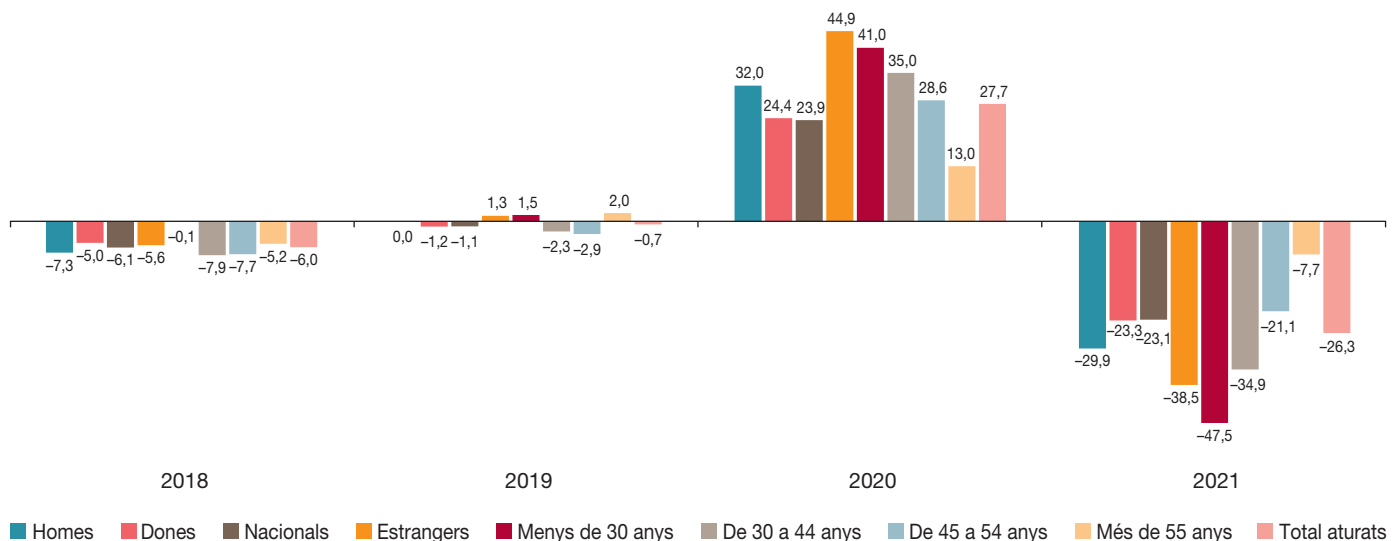
En el cantó oposat, en un any positiu, els subsectors que van perdre més llocs de treball van tenir una reducció petita, en general, excepte el sector dels vehicles de motor, on hi havia a finals de 2021 més de dos mil llocs de treball menys que un any enrere. Això va venir motivat en gran mesura pel tancament definitiu a finals del 2021 de Nissan, empresa pionera de l'automoció a Catalunya, instal·lada des del 1980. El segon subsector amb més pèrdua de llocs de treball va ser el de mediació financera, conseqüència del context de reestructuració que es viu al subsector per, entre d'altres qüestions, les fusions darrerament realitzades, una de les més recents va ser la de CaixaBank amb Bankia, tot just l'any 2021. El descens, però, va ser inferior als mil llocs de treball.

La **població aturada registrada**, per la seva banda, va disminuir el 2021 un 26,3 % a la província de Barcelona, dades de desembre, segons els inscrits al SOC, Servei d'Ocupació de Catalunya. Aquesta reducció va ser mig punt percentual superior a la del conjunt de Catalunya i contrasta amb l'augment del 27,7 % que es va experimentar el 2020. El total de persones aturades registrades el desembre del 2021 a la província barcelonina ascendia a 265.789, és a dir, 94.799 persones menys que un any abans. Per sexe, la caiguda percentual en la població aturada registrada va ser superior en els homes; per nacionalitat, en els estrangers; i per trams d'edat, en els més joves. Justament els col·lectius que més van patir relativament l'increment de l'atur el 2020.

La **taxa d'atur** registrat va descendir el 2021 a la província de Barcelona més de tres punts percentuals, fins al 10,1 %. Mentre que la taxa d'atur estimat, segons les dades de l'Enquesta de població activa, EPA, de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), també es va reduir, en aquest cas, més de quatre punts, fins al 9,6 %, dada del quart trimestre del 2021, una taxa que està prop de sis dècimes per sota de la catalana.

gràfic 11

Taxes de variació interanual de la població aturada registrada. Província de Barcelona (en percentatge)

Font: programa hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Comparativa provincial

L'any 2021, amb dades de l'1 de gener, 20 de les 50 províncies de l'Estat espanyol van registrar increments de **població**, mentre que la majoria, també Espanya (-0,1 %), va patir descensos. El decreixement de la província de Barcelona (-0,5 %) va ser l'onzè més elevat. Guadalajara va registrar el creixement més elevat en nombre d'habitants (1,4 %). En el sentit contrari, un any més, trobem Zamora i Lleó (amb descensos de poc més de l'1 %). Pel que fa a la **població estrangera**, només 10 províncies van patir descensos, en un any marcat per la crisi del coronavirus, entre elles Barcelona, amb el tercer decreixement més intens, només superada per Còrdova i Las Palmas. Els

increments més elevats, superiors al 5 %, es van registrar a Valladolid i Sòria. La població estrangera va créixer al conjunt d'Espanya (0,1 %).

Segons les dades del Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE, l'any 2021, i també amb dades d'1 de gener, per tant, tenint en compte el 2020 de ple, any de pandèmia i crisi econòmica per les mesures de confinament i les restriccions establertes per fer front a la covid-19, només tres províncies espanyoles, totes andaluses, van augmentar el nombre d'**empreses**: Almeria, Cadis i Sevilla. El descens del conjunt d'Espanya, de l'1,1 %, va ser lleugerament inferior al de la província de Barcelona (-1,2 % i vintè més reduït). Els descensos més elevats es van registrar a les províncies canàries (entorn al -3 %), amb un pes relatiu molt elevat del turisme, el sector que va viure la conjuntura més negativa arran de les restriccions de mobilitat establertes.

Per la seva banda, el **deute viu** dels ajuntaments, amb dades de 31 de desembre de 2020 i població d'1 de gener de 2021, va quedar situat en 373 €/habitant en el conjunt espanyol, 27 euros menys que l'any anterior, i en 350 euros a la província de Barcelona, 13 euros menys. Tot i això, el deute barceloní va ser el dissetè més elevat de les províncies espanyoles. Cadis, sobretot, i Jaén, van tornar a ser les províncies més endeutades per càpita, i les úniques per sobre de mil euros/habitant. Les menys endeutades, amb menys de 75 €/habitant, van ser Las Palmas, Lugo i Pontevedra.

Les altres variables que es recullen a la taula sobre comparativa provincial es refereixen a indicadors del mercat de treball i permeten comprovar l'evolució durant l'any 2021, en ser dades referents al darrer dia de l'any, en el cas dels ocupats i aturats registrats a la Seguretat Social, o al quart trimestre, pel que fa als ocupats i aturats estimats per l'EPA de l'INE. Segons aquestes dades, la recuperació del mercat de treball a la província de Barcelona va ser més notable que al conjunt d'Espanya, en termes generals.

Així es desprèn de l'evolució del nombre d'**aturats**, tant registrats com estimats. Respecte als primers, el descens a la província de Barcelona va ser del 26,3 % enfront del 20,1 % espanyol. La reducció barcelonina va ser la setena més intensa de les 50 províncies espanyoles, només superada per les illes Balears, Osca, Segòvia, Terol, Girona i Sòria. Respecte als aturats estimats per l'INE, la disminució a la província de Barcelona va ser del 29,3 %, pràcticament el doble que l'espanyola (del 16,6 %). En aquest cas, només tres províncies van superar els valors barcelonins: Osca, Albacete i Tarragona. Cap província espanyola tenia més aturats registrats a finals del 2021 que a l'últim dia del 2020, i les que van presentar descensos més reduïts van ser les basques (que, tot i així, van ser superiors al 10 %). D'altra banda, només nou províncies tenien més aturats estimats el quart trimestre del 2021 que del 2020, destacant Segòvia, amb prop d'un 20 % més, i Burgos, amb un increment a l'entorn del 10 %.

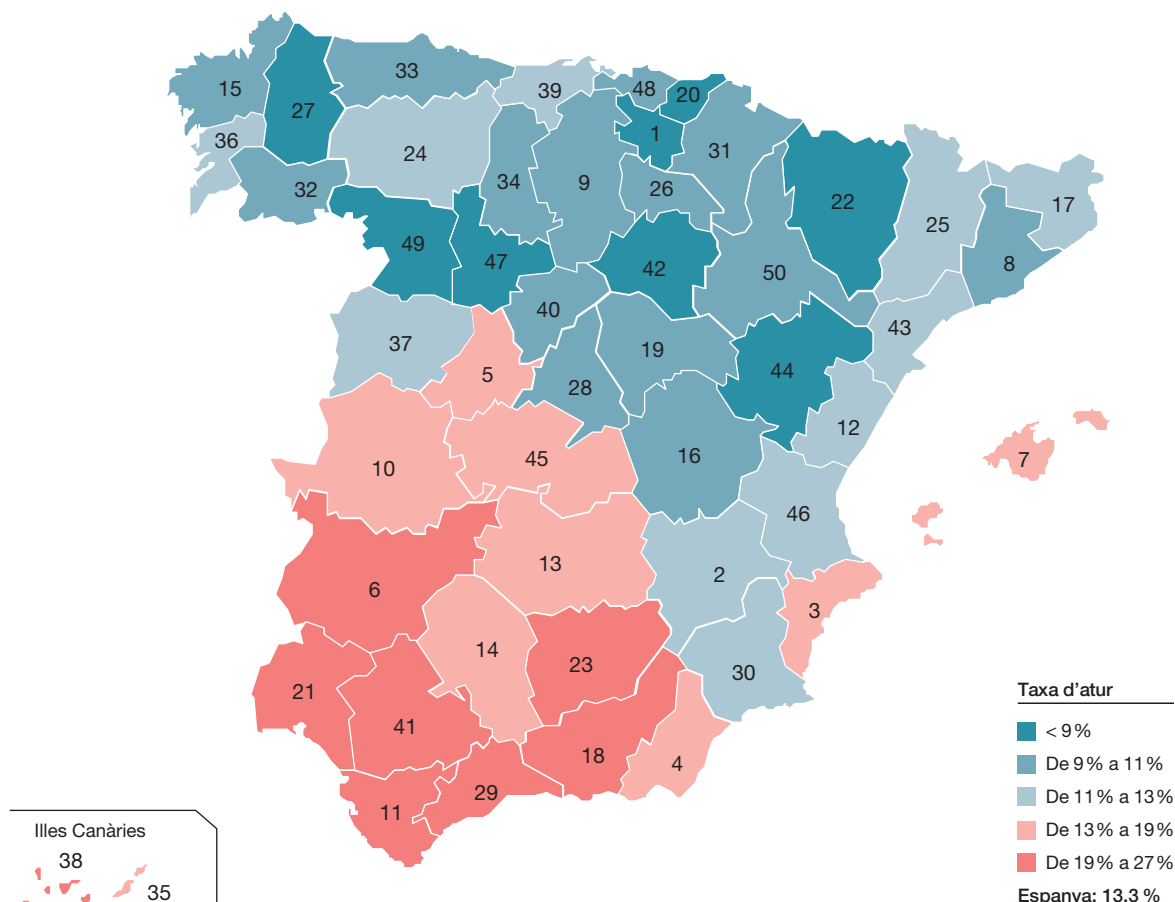
La **taxa d'atur** estimat de la província de Barcelona es va reduir 4,1 punts percentuals el 2021, dotzena caiguda més intensa de les 50 províncies espanyoles, respecte a la variació de -2,8 p.p. d'Espanya. Només set províncies van experimentar increments el 2021 en aquest taxa: els més elevats van ser els de Segòvia, de gairebé dos punts, i Cadis, d'un punt. D'aquesta manera, la taxa d'atur estimat va quedar en el 9,6 % a la província de Barcelona, respecte al 13,3 % espanyol, també dotzena taxa més reduïda entre les províncies espanyoles. El registre barceloní és superat per les províncies basques, Osca i Terol, Conca, Lugo i quatre províncies castellanoleonenses: Sòria, Valladolid, Zamora i Palència. En el cantó oposat, amb les taxes d'atur més elevades, van quedar Cadis (25,9 %), Jaén i Granada (20,4 % en totes dues) i en la forquilla 19,7-19,9 % es van situar Sevilla, Màlaga, Santa Cruz de Tenerife, Badajoz i Huelva.

Pel que fa als **ocupats** registrats, considerant el total d'afiliats, a tots els règims, van augmentar a la província de Barcelona de manera similar a Espanya, a l'entorn del 4 %. Els increments més elevats, del 6-7 %, van tenir lloc a Màlaga, Osca, Santa Cruz de Tenerife i Las Palmas. De les 50 províncies espanyoles, només Jaén va mostrar una variació negativa. Mentre que en el cas de l'ocupació estimada, l'increment barceloní, del 5,5 %, va ser superior al d'Espanya, del 4,3 %. De fet, l'ascens percentual de la província de Barcelona va ser el quinze més elevat. Amb augments per sobre del 10 % trobem, per ordre descendent, Las Palmas, Huelva, Almeria, Toledo i Granada. En canvi, a l'altre extrem, nou províncies van experimentar un descens d'ocupats, destacant Segòvia (-6 %).

Mapa 1

Taxa d'atur estimat, per províncies. Quart trimestre del 2021

1	Àlaba	8,7	19	Guadalajara	10,8	37	Salamanca	11,5
2	Albacete	12,1	20	Guipúscoa	6,6	38	Santa Cruz de Tenerife	19,8
3	Alacant	18,5	21	Huelva	19,7	39	Cantàbria	11,5
4	Almeria	15,7	22	Osca	7,1	40	Segòvia	10,1
5	Àvila	15,3	23	Jaén	20,4	41	Sevilla	19,9
6	Badajoz	19,7	24	Lleó	11,8	42	Sòria	7,0
7	Illes Balears	14,9	25	Lleida	11,2	43	Tarragona	12,6
8	Barcelona	9,6	26	La Rioja	10,5	44	Terol	7,3
9	Burgos	10,0	27	Lugo	8,9	45	Toledo	14,1
10	Càceres	17,6	28	Madrid	10,1	46	València	12,1
11	Cadis	25,9	29	Màlaga	19,8	47	Valladolid	8,5
12	Castelló	11,2	30	Múrcia	12,9	48	Biscaia	9,5
13	Ciudad Real	16,1	31	Navarra	9,9	49	Zamora	8,9
14	Còrdova	17,4	32	Ourense	10,2	50	Saragossa	9,7
15	La Corunya	10,4	33	Astúries	10,0	51	Ceuta	26,9
16	Conca	9,4	34	Palència	9,5	52	Melilla	20,2
17	Girona	11,2	35	Las Palmas	18,2			
18	Granada	20,4	36	Pontevedra	12,7			

Font: INE

Taula 2

Recull estadístic comparatiu per províncies 2021¹

	Població total	Població estrangera	Empreses (DIRCE)	Ocupació registrada	Ocupació estimada	Persones aturades registrades	Persones aturades estimades	Taxa d'atur estimat	Deute viu / habitant ²
Àlaba	-0,1	0,0	-1,2	2,9	9,5	-10,6	-6,0	8,7	421
Alacant	0,1	-0,3	-0,6	5,6	3,7	-16,0	-2,0	18,5	134
Albacete	-0,5	1,8	-0,5	4,9	0,4	-21,3	-34,6	12,1	317
Almeria	0,5	1,1	0,8	3,4	13,1	-17,8	-21,8	15,7	492
Astúries	-0,7	0,3	-1,3	3,0	3,1	-21,0	-26,5	10,0	188
Àvila	0,5	0,5	-1,5	3,1	-2,1	-23,1	-7,5	15,3	228
Badajoz	-0,3	1,2	-1,3	3,4	2,7	-18,9	-15,2	19,7	141
Barcelona	-0,5	-1,3	-1,2	3,9	5,5	-26,3	-29,3	9,6	350
Biscaia	-0,4	2,3	-2,3	2,3	6,3	-11,2	-17,1	9,5	75
Burgos	-0,4	0,9	-1,4	2,5	1,6	-24,9	9,4	10,0	635
Càceres	-0,6	-0,2	-1,6	2,0	2,5	-16,9	-3,3	17,6	167
Cadís	0,2	2,3	0,7	5,1	-1,2	-17,1	4,3	25,9	1.616
Cantàbria	0,3	0,8	-0,6	3,3	2,1	-13,6	-0,6	11,5	94
Castelló	0,3	0,2	-0,4	3,2	-0,1	-16,0	-23,4	11,2	198
Ciudad Real	-0,5	0,6	-1,3	3,7	4,8	-21,0	-5,1	16,1	279
Conca	-0,3	0,9	-1,5	4,4	7,9	-24,7	-22,9	9,4	411
Còrdova	-0,6	-3,0	-0,4	2,4	7,0	-18,3	-27,9	17,4	277
Girona	0,6	-0,3	-0,2	5,3	6,1	-28,0	-12,8	11,2	398
Granada	0,2	3,4	-0,4	4,6	10,2	-20,7	-14,8	20,4	413
Guadalajara	1,4	2,1	-0,8	5,6	0,0	-23,7	-25,4	10,8	185
Guipúscoa	-0,1	1,1	-2,5	2,0	-1,7	-11,3	-8,8	6,6	203
Huelva	0,3	2,0	-0,1	3,9	13,2	-19,6	-25,7	19,7	888
Illes Balears	0,1	0,1	-1,9	5,4	2,5	-33,6	-14,5	14,9	199
Jaén	-0,7	3,0	-0,1	-0,5	3,0	-13,6	-10,5	20,4	1.051
La Corunya	-0,1	2,1	-1,7	3,7	1,6	-20,2	-10,5	10,4	89
La Rioja	0,0	1,7	-1,5	3,3	0,1	-21,5	1,2	10,5	164
Las Palmas	-0,2	-1,9	-3,3	6,6	17,8	-25,2	-25,1	18,2	39
Lleida	0,3	2,0	-1,3	4,7	-1,5	-23,4	0,8	11,2	478
Lleó	-1,0	-0,6	-2,7	3,0	5,4	-23,3	2,6	11,8	526
Lugo	-0,6	2,2	-1,5	2,2	-2,7	-23,2	5,6	8,9	63
Madrid	-0,4	-0,1	-0,9	5,1	3,5	-15,4	-25,5	10,1	541
Màlaga	0,6	1,0	-0,6	7,0	2,3	-22,8	5,4	19,8	318
Múrcia	0,5	0,0	-1,5	4,5	6,1	-23,8	-13,4	12,9	501
Navarra	0,1	1,1	-0,2	3,0	3,4	-21,2	-13,4	9,9	154
Osca	0,7	3,6	-2,4	6,8	8,4	-32,9	-41,7	7,1	211
Ourense	-0,5	2,7	-1,6	2,3	1,6	-19,7	1,5	10,2	111
Palència	-0,7	2,2	-1,8	1,2	-1,5	-21,4	-2,9	9,5	194
Pontevedra	-0,1	0,6	-1,5	3,3	1,3	-17,8	-3,7	12,7	66
S. C. de Tenerife	0,0	-1,3	-2,9	6,8	8,8	-24,2	-17,5	19,8	87
Salamanca	-0,6	2,5	-2,1	3,8	6,3	-23,3	-26,5	11,5	191
Saragossa	-0,5	-1,0	-2,2	2,9	2,7	-24,0	-25,8	9,7	749
Segòvia	0,1	0,3	-0,6	3,9	-6,0	-32,0	18,8	10,1	246
Sevilla	-0,1	1,6	0,5	4,3	5,4	-18,0	-9,4	19,9	256
Sòria	-0,2	5,9	-0,3	2,2	3,8	-26,9	-6,1	7,0	315
Tarragona	0,7	0,5	-0,8	4,4	1,4	-22,3	-30,8	12,6	546
Terol	0,3	3,3	-2,6	4,4	3,3	-30,7	-19,0	7,3	122
Toledo	0,8	1,4	-0,5	5,0	11,3	-20,4	-26,3	14,1	161
València	-0,1	0,2	-0,8	4,2	5,2	-14,2	-16,1	12,1	360
Valladolid	-0,2	5,6	-2,2	2,5	-2,1	-22,0	-29,0	8,5	220
Zamora	-1,1	2,4	-2,4	3,4	3,3	-23,6	-23,0	8,9	105
Espanya	-0,1	0,1	-1,1	4,2	4,3	-20,1	-16,6	13,3	373

1. Variació 2020-2021, a excepció de la taxa d'atur (taxa del quart trimestre 2021, en percentatge) i el deute viu (31 de desembre de 2020, en euros). L'ocupació i les persones aturades registrades i estimades es refereixen a l'últim dia de l'any i al quart trimestre, respectivament. La població total, la població estrangera i les empreses DIRCE són registres de l'1 de gener de cada any. L'ocupació registrada fa referència als afiliats totals a la Seguretat Social, en tots els règims.

2. Suma del deute viu en euros dels ajuntaments de cada província dividit pel total d'habitants.

Font: INE, Ministeri d'Hisenda i Ministeri de Treball

3. Visió de conjunt de l'evolució econòmica comarcal

La província de Barcelona està composta per 12 comarques: l'Alt Penedès, l'Anoia, el Bages, el Berguedà, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Garraf, el Maresme, el Moianès, Osona, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.¹

L'any 2021, el 39,9% de la població de la província de Barcelona es concentrava a la comarca del Barcelonès, la de menys superfície (145,8 km²). Mentre que el 16,4% residia al Vallès Occidental i el 14,6%, al Baix Llobregat. Si se li suma el percentatge que representen el Maresme (8%) i el Vallès Oriental (7,3%), el 86,2% de la població de la província de Barcelona es concentrava l'any 2021 a la comarca on és la seva capital i a les quatre comarques del voltant. En l'altre extrem, menys de l'1% de la població de la província residia al Moianès (0,2%) o al Berguedà (0,7%).

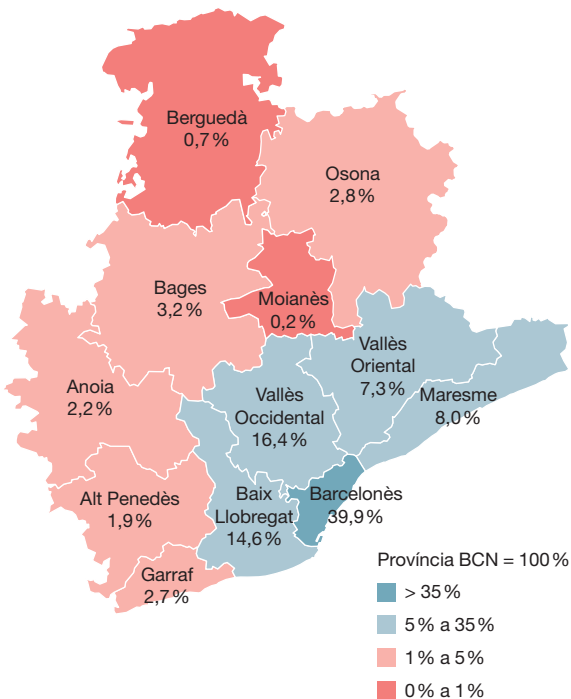
L'any 2021, amb dades d'1 de gener, la població va disminuir a quatre comarques barcelonines: el Barcelonès (-1,45%), el Baix Llobregat (-0,16%), el Vallès Occidental i el Berguedà (en aquestes dues, mínimament). En l'altre cantó destaca l'increment del 2,33% en la població del Moianès, comarca que el 2020 també va registrar l'augment percentual més elevat.

Va descendir tant el nombre d'habitants estrangers com d'autòctons al Barcelonès (més els primers, percentualment, que els segons) i el Baix Llobregat (decreixement similar). A l'Alt Penedès, el Berguedà i

La població va disminuir a quatre comarques barcelonines l'any 2021, especialment al Barcelonès (-1,45%).

Mapa 2

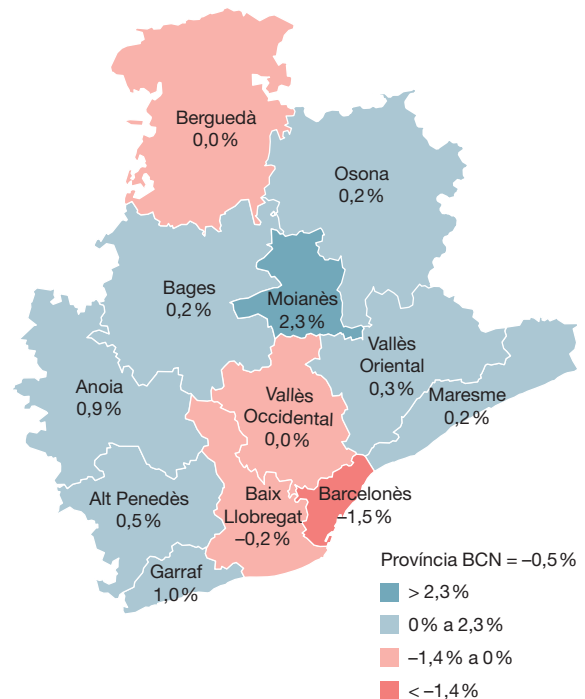
Nombre d'habitants. Província de Barcelona, 2021 (en percentatge sobre el total)

Font: Idescat

Mapa 3

Variació anual del nombre d'habitants. Província de Barcelona, 2021 (en percentatge)

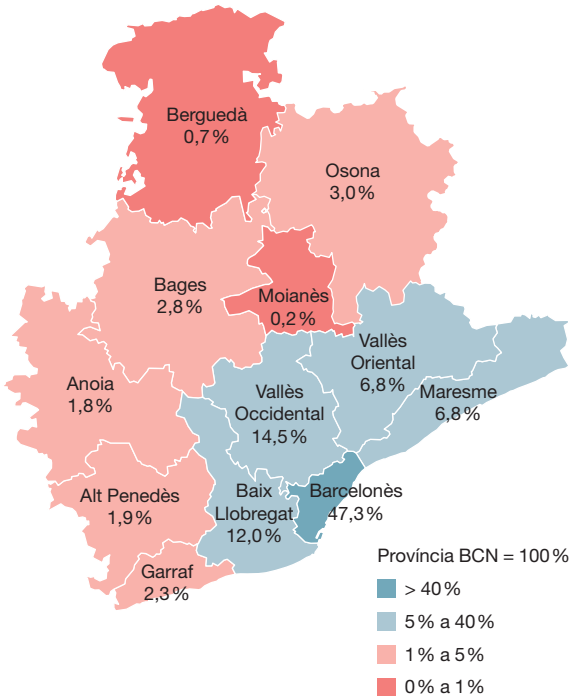

Font: Idescat

¹ Els municipis d'Espinelves, Vidrà i Viladrau, de la comarca d'Osona, formen part de la província de Girona. Així mateix, Gósol (Berguedà) pertany a la província de Lleida. En canvi, el municipi de Fogars de la Selva, comarca de la Selva (província de Girona), pertany a la província de Barcelona.

Mapa 4

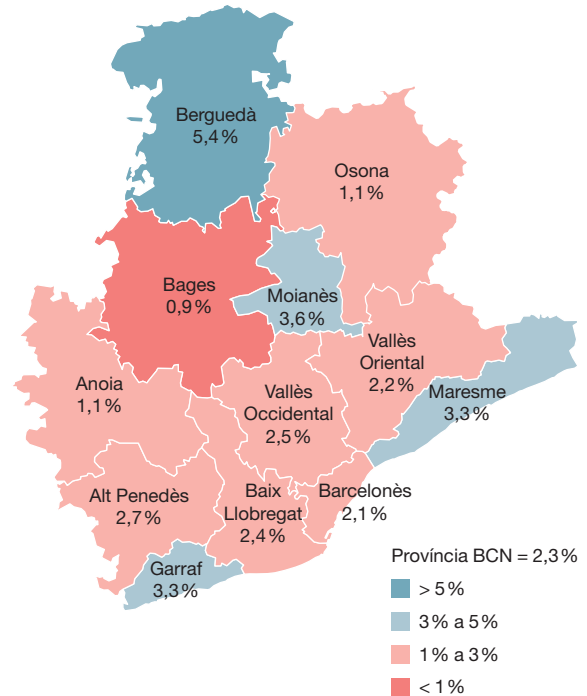
Nombre d'empreses. Província de Barcelona, 2021 (en percentatge sobre el total)

Nota: Comptes de cotització
Font: Idescat

Mapa 5

Variació anual del nombre d'empreses. Província de Barcelona, 2021 (en percentatge)

Nota: Comptes de cotització
Font: Idescat

el Maresme va disminuir la població estrangera i va créixer l'autòctona, mentre que va succeir a l'inrevés al Vallès Occidental i al Bages. A la resta hi va haver una variació positiva tant d'uns com dels altres, de més intensitat en termes percentuals en els estrangers. Una mica més d'un de cada cinc habitants al Barcelonès era de nacionalitat estrangera el 2021, més del 16% a Osona, i gairebé el 15% al Garraf i el 13% al Bages. En l'altre extrem, el menor percentatge d'estrangers es registrava al Moianès, el Vallès Oriental, l'Anoia i el Berguedà, on fregava, en totes quatre, el 10%.

Atenent al nombre d'empreses (comptes de cotització), la concentració a la comarca del Barcelonès era encara més clara que per a la població. Així, el 2021 s'hi localitzaven, amb dades de 31 de desembre, el 47,3% de les empreses de la província de Barcelona. Entre el Barcelonès i les seves quatre comarques veïnes concentraven el 87,4% de les empreses de la província.

Totes les comarques de la província de Barcelona van registrar un increment del nombre d'empreses, que va oscil·lar des del 5,4% del Berguedà fins al 0,9% del Bages.

Tot just a l'inrevés del que va succeir el 2020, el 2021, totes les comarques barcelonines van experimentar un increment del nombre d'empreses, destacant el Berguedà (augment del 5,4%), el Moianès (3,6%) i el Maresme i el Garraf (amb sengles increments del 3,3%).

Les comarques amb menys dinamisme van ser el Bages (0,9% més de comptes de cotització el 31 de desembre de 2021 que un any abans), Osona i l'Anoia (creixement de l'1,1% en totes dues). Al conjunt provincial l'augment del nombre d'empreses va ser del 2,3%.

A la província de Barcelona es van produir increments del nombre d'empreses a tots els grans sectors d'activitat tret de la indústria, on, de fet, només hi va haver augments, per comarques, al

Vallès Occidental, l'Alt Penedès i Osona. A l'agricultura hi va haver descensos en quatre comarques, especialment al Garraf, per sobre del 10 %, i ascensos a la resta, on destaca el Berguedà. A la construcció, dues comarques, l'Anoia i el Moianès, van patir descensos i hi va haver increments a la resta, destacant de nou el Berguedà. Finalment, al sector serveis, totes les comarques barcelonines, sense excepció, van incrementar el nombre d'empreses el 2021; es van registrar les taxes de creixement més elevades al Moianès, el Maresme i el Garraf i només l'Anoia, Osona i el Bages, en l'altre extrem, van registrar un increment per sota del 2 %.

El Garraf va ser la comarca més dinàmica, amb un increment de més d'un 5 % de la població ocupada registrada i dels llocs de treball el 2021.

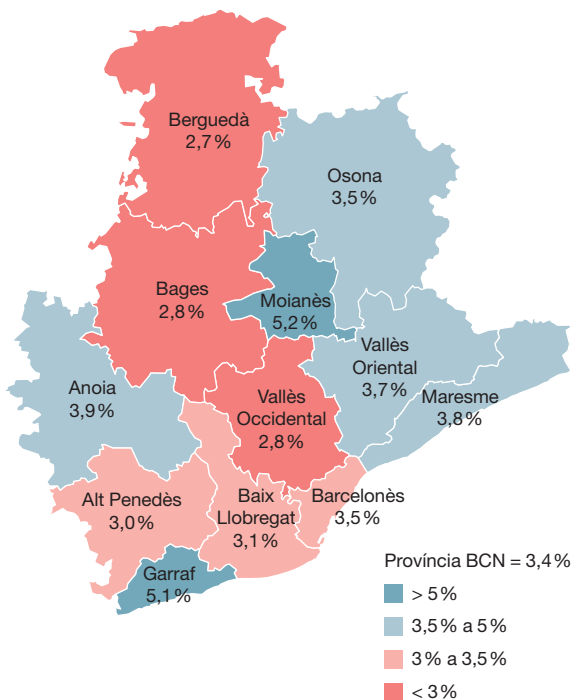
L'any 2021 va augmentar la **dimensió mitjana** de les empreses a totes les comarques de la província de Barcelona, tot i que molt lleugerament. Al conjunt provincial es va passar dels 12,3 assalariats per compte de cotització als 12,5. L'increment més elevat, de quatre dècimes, va tenir lloc a l'Anoia, Osona i el Vallès Oriental. El 2021 la dimensió mitjana més elevada, per sobre de 13 assalariats per compte de cotització, es va registrar al Barcelonès, el Baix Llobregat i el Vallès Occidental, mentre que, en l'altre extrem, el Berguedà i el Garraf tenien valors per sota de set.

Igual que ocorre amb el nombre d'empreses, tant la variació de la **població ocupada registrada**, segons la residència del treballador, com dels **llocs de treball**, segons el compte de cotització de l'empresa, va ser positiva per a totes les comarques de la província de Barcelona. Destaca especialment el Garraf, amb increments en totes dues variables per sobre del 5 %, però també, en segon terme, el Vallès Oriental, amb un augment del 3,7 % en els ocupats i del 5,2 % en els llocs de treball, i l'Anoia, amb ascensos del 3,9 % i 4,9 % respectivament. A més, el Moianès està entre les

Mapa 6

Variació anual de la població ocupada registrada. Província de Barcelona, 2021

(en percentatge)

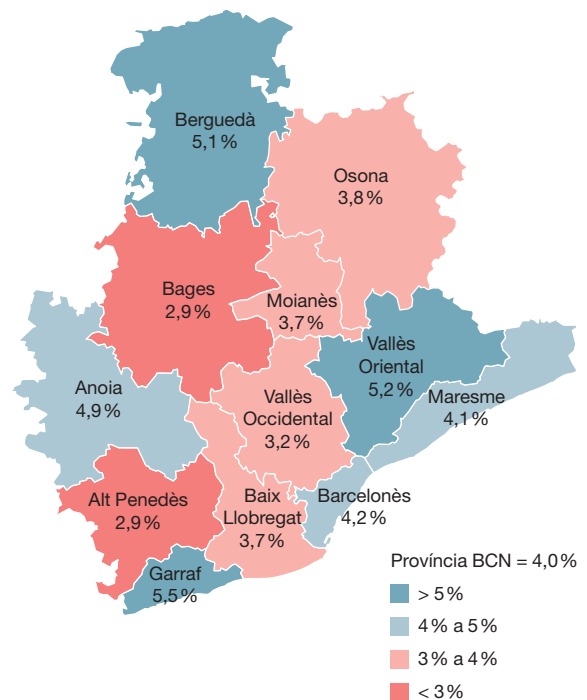

Nota: Afiliats al RGSS+RETA, segons la residència dels treballadors
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Mapa 7

Variació anual dels llocs de treball. Província de Barcelona, 2021

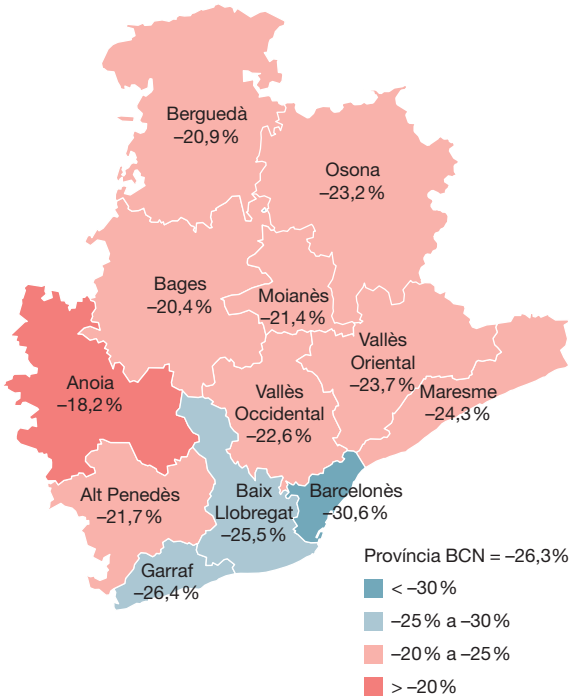
(en percentatge)

Nota: Afiliacions al RGSS+RETA, segons el compte de cotització de l'empresa
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Mapa 8

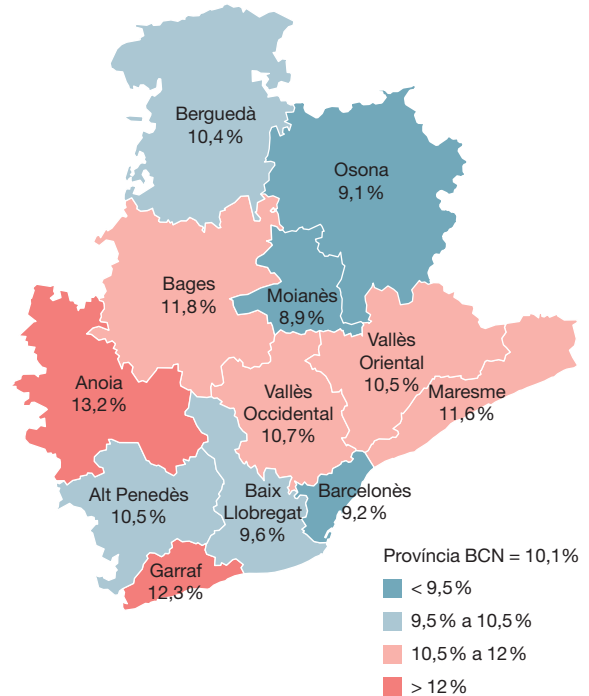
Variació anual de la població aturada registrada, 2021 (en percentatge)

Font: Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya

Mapa 9

Taxa d'atur registrat, desembre 2021 (en percentatge)

Font: Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya

comarques amb més creixement de la població ocupada registrada, i el Berguedà, entre les que van registrar majors augments percentuals dels llocs de treball. En l'altre extrem, el Bages va augmentar els ocupats i els llocs de treball menys d'un 3 %, l'Alt Penedès, entorn al 3 % i el Vallès Occidental va experimentar sengles ascensos del 2,8 % i 3,2 %. Al conjunt de la província de Barcelona els creixements respectius van ser del 3,4 % en població ocupada registrada i del 4 % en llocs de treball.

La població aturada registrada va disminuir el 2021 a totes les comarques de la província, especialment al Barcelonès (-30,6 %).

La taxa d'atur registrat va quedar per sota del 10 % a quatre comarques: el Moianès, Osona, el Barcelonès i el Baix Llobregat.

A la majoria de les comarques de la província de Barcelona la població ocupada registrada es va incrementar percentualment més entre les dones que entre els homes. Les excepcions van ser el Moianès, el Berguedà i el Barcelonès. En totes, en aquest cas sense excepció, van augmentar més els ocupats entre els de nacionalitat estrangera que entre els autòctons. Les

diferències relatives més elevades van tenir lloc al Berguedà i Osona, amb un creixement dels ocupats superior al 10 % entre la població estrangera. Per edats, també en totes les comarques barcelonines, sense excepció, el major dinamisme es va experimentar entre els joves de menys de 30 anys, que van registrar un increment de l'ocupació de dos dígits percentuals en set de les dotze comarques. L'increment percentual més reduït va registrar-se al Berguedà, i tot i així va ser proper al 8 %.

Pel que fa als llocs de treball, diferenciant en primer terme entre assalariats i autònoms, s'observa que a totes les comarques barcelonines l'increment va ser superior per als primers. En el conjunt de la província de Barcelona els creixements respectius van ser del 4,4 % i 1,8 %. Els ascensos més elevats del nombre d'assalariats es van produir al Berguedà (per sobre del 7 %), el Garraf, el Vallès Oriental i

l'Anoia (entorn al 6 % en totes tres). Mentre que el creixement més elevat dels autònoms va tenir lloc al Garraf i no va arribar al 4 %. En l'altre extrem, les taxes de creixement més reduïdes en el nombre de treballadors per compte aliè es van registrar a l'Alt Penedès, el Bages i el Vallès Occidental, però tot i així es va situar en la forquilla del 3,3-3,5 %; en canvi, els increments més febles del nombre de treballadors per compte propi es van registrar a Osona i el Bages, i van estar per sota de l'1 %.

En segon terme, per grans sectors d'activitat, el sector més dinàmic va ser el sector dels serveis, en termes generals, amb creixements percentuals més elevats en el nombre de llocs de treball creats el 2021. Els increments més reduïts, de fet, es van registrar al Bages i el Vallès Occidental i van ser del 3,5-4 %, mentre que al Moianès, el Berguedà i el Garraf els creixements van ser superiors al 6 %. A la construcció només hi va haver una variació negativa al Bages, mentre que els augments van ser superiors al 4,5 % a l'Alt Penedès, Osona i el Garraf. A la indústria, l'Alt Penedès va ser l'única comarca amb una reducció dels llocs de treball, mentre que els creixements van ser superiors al 4,5 % al Berguedà, el Vallès Oriental i l'Anoia. Finalment, en el cas del sector primari, només sis de les comarques barcelonines van registrar a finals del 2021 més afiliacions a la Seguretat Social segons el compte de cotització de l'empresa que a finals del 2020. Els increments més elevats es van registrar, per sobre del 4,5 %, al Vallès Occidental i el Bages.

En paral·lel a l'increment del nombre d'empreses, ocupats i llocs de treball, la **població aturada registrada** (inscrita al Servei d'Ocupació de Catalunya) va disminuir a totes les comarques de la província de Barcelona, especialment al Barcelonès, amb una reducció superior al 30 %. A aquesta comarca la van seguir el Garraf i el Baix Llobregat (amb taxes de variació respectives del -26,4 % i -25,5 %). En l'altre cantó cal situar l'Anoia, amb el menor descens dels aturats registrats, tot i que aquest va ser superior al 18 %.

Totes les comarques barcelonines van experimentar un descens de la seva **taxa d'atur** registrat el 2021; on més va caure, per sobre dels quatre punts percentuals, va ser al Barcelonès, seguida del Garraf (tres), mentre que, en sentit contrari, el menor descens, entorn al punt percentual, el va presentar el Moianès. En qualsevol cas, el Moianès va continuar sent la comarca amb la taxa d'atur més baixa de tota la província de Barcelona, amb un 8,9 %. Per sota del 10,1 % del conjunt provincial, també s'hi van posicionar Osona (9,1 %), el Barcelonès (9,2 %) i el Baix Llobregat (9,6 %). La taxa d'atur més elevada va ser la de l'Anoia, del 13,2 %, seguida per la del Garraf (12,3 %), el Bages (11,8 %) i el Maresme (11,6 %).

Com no podia ser d'altra manera, els **beneficiaris de prestacions** també es van reduir el 2021 a totes les comarques barcelonines. Al conjunt de la província de Barcelona aquest descens va ser del 19,5 %, dades de desembre. Les dues comarques amb millors registres, descensos per sobre del 20 %, van ser el Barcelonès (-26,3 %, en concret) i el Garraf (-23,7 %), mentre que en l'altre extrem la reducció va ser inferior al 10 % únicament a l'Anoia i Osona.

La taxa de cobertura, que es defineix com el percentatge de persones desocupades que perceben prestacions sobre el total de persones aturades i demandants (sense tenir en compte els aturats sense ocupació anterior), va augmentar a totes les comarques barcelonines l'any 2021, especialment a Osona i el Maresme. El Maresme, precisament, va ser la comarca que va presentar la major taxa de cobertura el 2021 (67,3 %), seguida del Moianès i l'Alt Penedès (64-65 %). A l'altre extrem es van situar el Bages i l'Anoia, amb un valor totes dues del 52,3 %. Al conjunt de la província de Barcelona la taxa de cobertura es va situar en el 59,8 %.

La **contractació**, en paral·lel, també va augmentar a totes les comarques barcelonines, un 24 % al conjunt provincial. El creixement va ser del 24 % i superior al Vallès Oriental, el Barcelonès, el Garraf, el Baix Llobregat i el Maresme. En l'altre extrem es va situar el Berguedà, amb un augment de poc més del 10 %, i el Bages, l'Anoia i Osona (15-20 %). El creixement dels contractes indefinits va ser superior al dels contractes temporals a totes les comarques barcelonines (34,3 % respecte al 22,3 % al conjunt de la província), amb l'excepció del Moianès i l'Alt Penedès, on van créixer percentualment més els temporals. Els contractes temporals van ser, no obstant això, una àmplia majoria sobre el total de contractes signats el 2021, representant el 84,2 % en el conjunt de la província de Barcelona, i oscil·lant el seu pes relatiu, per comarques, entre el 89,3 % de l'Alt Penedès i el 80,3 % del Moianès.